MEMORANDUM TA' SPJEGAZZJONI

F'Novembru 2004, il-Kunsill awtorizza lill-Kummissjoni biex tinnegozja Ftehim Kwadru Individwali ta' Sħubija u Kooperazzjoni (PCA) mat-Tajlandja, l-Indoneżja, ir-Repubblika ta' Singapor, il-Filippini, il-Malasja u l- Brunei. In-negozjati mal-Indoneżja bdew fl-2005 u ġew konklużi f'Ġunju 2007. Wara approvazzjoni mill-Coreper, il-Kummissjoni ffirmat il-PCA f'Lulju 2007. L-Indoneżja ffirmat fl-Lulju 2009 wara li l-projbizzjoni ta' titjir tal-UE għall-ajruplani tal-Indoneżja tneħħiet parzjalment.

Il-PCA mal-Indoneżja għandu joħloq kwadru modern għar-relazzjonijiet bilaterali bejn il-Partijiet li bħalissa huwa ggvernat mill-Ftehim KEE-ASEAN 1980. Dan fih impenn li jorbot legalment mill-Indoneżja dwar ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem kif ukoll obligazzjonijiet fil-qasam tal-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-armi tal-qerda tal-massa, ibbażat fuq standards li huma aċċettati b'mod internazzjonali. L-Indoneżja ftehmet ukoll dwar klawżola li timpenja ruħha biex tilħaq is-Statut ta' Ruma tal-Qorti Kriminali Internazzjonali.

Il-PCA tipprovdi għal opportunitajiet ta' kooperazzjoni f'firxa wiesgħa ta' oqsma bħall-ambjent u t-tibdil fil-klima, l-enerġija, ix-xjenza u t-teknoloġija kif ukoll it-trasport marittimu u tal-ajru. Il-PCA tindirizza wkoll kwistjonijiet fil-qasam tal-migrazzjoni illegali, il-ħasil tal-flus, id-drogi illeċiti, il-kriminalità organizzata u l-korruzzjoni. Fl-aħħarnett, il-PCA jikkostitwixxi l-qafas għan-negozjati FTA mal-pajjiżi tal-ASEAN konsistenti mal-konklużjonijiet tal-Kunsill dwar il-mandat ASEAN FTA, li fihom il-konklużjoni ta' FTA tkun suġġetta għall-konklużjoni tal-PCA mal-pajjiżi rispettivi.

Politikament, il-ftehim mal-Indonezja għandu jservi ta' pass importanti għall-PCA ma' pajjiżi oħra fir-reġjun. Il-PCA għandu jippermetti lill-UE biex tassumi iktar responsabbiltà u influwenza f'reġjun li tradizzjonalment għandu tendenza jkun orjentat u influwenzat miċ-Ċina u l-Istati Uniti. Permezz tal-PCA, l-UE se tippromwovi l-valuri Ewropej u ssaħħaħ il-kooperazzjoni konkreta f'firxa wiesgħa ta' oqsma ta' interess reċiproku. Finalment, il-Ftehim għandu jiġi meqjus bħala eżempju pożittiv għal sħubija taċ-ċivilizzazzjonijiet, minħabba li l-Indoneżja hija t-tielet pajjiż l-iktar popolat fl-Ażja u l-ikbar pajjiż Musulman fid-dinja.

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

dwar l-iffirmar tal-Ftehim Kwadru dwar Sħubija komprensiva u Kooperazzjoni bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, fuq naħa, u r-Repubblika tal-Indoneżja, fuq in-naħa l-oħra

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 133 u 181 flimkien mal-Artikolu 300(2) tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni[1],

Billi:

(1) Fil-25 ta' Novembru 2004, il-Kunsill awtorizza lill-Kummissjoni biex tinnegozja Ftehim Kwadru Individwali ta' Sħubija u Kooperazzjoni, minn hawn 'il quddiem imsejjaħ "il-Ftehim", mar-Repubblika tal-Indoneżja.

(2) Il-Ftehim għandu jiġi ffirmat suġġett għall-konkluzjoni possibbli tiegħu li ser iseħħ aktar tard.

IDDEĊIEDA KIF ĠEJ:

Artikolu 1

L-iffirmar tal-Ftehim Kwadru dwar Sħubija komprensiva u Kooperazzjoni bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa waħda, u r-Repubblika tal-Indoneżja, min-naħa l-oħra, huwa b'hekk approvat f'isem il-Komunità, suġġett għal Deċiżjoni tal-Kunsill li tikkonċerna l-konklużjoni tal-Ftehim.

It-test tal-Ftehim huwa mehmuż ma' din id-Deċiżjoni.

Artikolu 2

Il-President tal-Kunsill huwa awtorizzat biex jinnomina persuna/i bis-setgħa li tiffirma/jiffirmaw il-Ftehim, f'isem il-Komunità.

[1] ĠU C [...], [...], p. [...].

Magħmula fi Brussel, […]

Għall-Kunsill
Il-President
[…]

ANNESS

FTEHIM KWADRU DWAR SĦUBIJA KOMPRENSIVA U KOOPERAZZJONI BEJN IL-KOMUNITÀ EWROPEA U L-ISTATI MEMBRI TAGĦHA, MIN-NAĦA WAĦDA, U R-REPUBBLIKA TAL-INDONEŻJA, MIN-NAĦA L-OĦRA

IL-KOMUNITÀ EWROPEA, minn hawn ’il quddiem imsejħa ‘il-Komunità’

kif ukoll

IR-RENJU TAL-BELĠJU,

IR-REPUBBLIKA TAL-BULGARIJA,

IR-REPUBBLIKA ĊEKA,

IR-RENJU TAD-DANIMARKA,

IR-REPUBBLIKA FEDERALI TAL-ĠERMANJA,

IR-REPUBBLIKA TAL-ESTONJA,

IR-REPUBBLIKA ELLENIKA,

IR-RENJU TA’ SPANJA,

IR-REPUBBLIKA FRANĊIŻA,

L-IRLANDA,

IR-REPUBBLIKA TALJANA,

IR-REPUBBLIKA TA’ ĊIPRU,

IR-REPUBBLIKA TAL-LATVJA,

IR-REPUBBLIKA TAL-LITWANJA,

IL-GRAN DUKAT TAL-LUSSEMBURGU,

IR-REPUBBLIKA TAL-UNGERIJA,

IR-REPUBBLIKA TA’ MALTA,

IR-RENJU TAL-OLANDA,

IR-REPUBBLIKA TAL-AWSTRIJA,

IR-REPUBBLIKA TAL-POLONJA,

IR-REPUBBLIKA PORTUGIŻA,

IR-RUMANIJA,

IR-REPUBBLIKA TAS-SLOVENJA,

IR-REPUBBLIKA SLOVAKKA,

IR-REPUBBLIKA TAL-FINLANDJA,

IR-RENJU TAL-IŻVEZJA,

IR-RENJU UNIT TAL-GRAN BRITTANJA U L-IRLANDA TA' FUQ,

Il-Partijiet Kontraenti għat-Trattat li jistabblixxi l-Komunità Ewropea u t-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, minn hawn 'il quddiem imsejħa l-'Istati Membri',

min-naħa waħda, u

IL-GVERN TAR-REPUBBLIKA TAL-INDONEŻJA,

min-naħa l-oħra,

Minn hawn 'il quddiem imsejħa flimkien 'il-Partijiet',

WAQT LI JIKKUNSIDRAW ir-rabtiet tradizzjonali ta' sħubija bejn ir-Repubblika tal-Indoneżja u l-Komunità, u r-rabtiet storiċi, politiċi u ekonomiċi mill-qrib li jgħaqqduhom,

BILLI l-Partijiet jagħtu importanza partikolari għan-natura komprensiva tar-relazzjonijiet reċiproċi tagħhom,

WAQT LI JAFFERMAW MILL-ĠDID ir-rabta tal-Partijiet sabiex jirrispettaw il-prinċipji previsti fil-Karta tan-Nazzjonijiet Uniti,

WAQT LI JAFFERMAW MILL-ĠDID ir-rabta tal-Partijiet sabiex jirrispettaw, jippromwovu u jipproteġu l-prinċipji demokratiċi u d-drittijiet fundamentali tal-bniedem, l-istat tad-dritt, il-paċi u l-ġustizzja internazzjonali kif stabbilit, *inter alia,* fid-Dikjarazzjoni Universali tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, fl-Istatut ta' Ruma u fi strumenti internazzjonali oħra dwar id-drittijiet tal-bniedem, fejn dawn japplikaw għaż-żewġ Partijiet,

WAQT LI JAFFERMAW MILL-ĠDID ir-rispett lejn is-sovranità, l-integrità territorjali u l-għaqda nazzjonali tar-Repubblika tal-Indoneżja,

WAQT LI JAFFERMAW MILL-ĠDID ir-rabta tagħhom lejn il-prinċipji tas-supremazija tad-dritt u ta' governanza tajba, u x-xewqa tagħhom li jippromwovu l-progress ekonomiku u soċjali għall-popli tagħhom, waqt li jikkunsidraw il-prinċipju ta' żvilupp sostenibbli kif ukoll ir-rekwiżiti tal-protezzjoni ambjentali,

WAQT LI JAFFERMAW MILL-ĠDID li l-aktar reati serji ta' kriminalità li huma ta' tħassib għall-komunità internazzjonali m'għandhomx jitħallew bla kundanna u li dawk li jiġu akkużati bihom għandhom jitressqu quddiem il-ġustizzja u jekk jinstabu ħatja għandhom jiġu kundannati kif xieraq u li l-prosekuzzjoni effettiva tagħhom għandha tiġi żgurata billi jittieħdu miżuri fuq livell nazjonali u billi tissaħħaħ il-kollaborazzjoni globali,

WAQT LI JESPRIMU r-rabta sħiħa tagħhom sabiex jiġu miġġielda l-forom kollha ta' kriminalità transnazzjonali organizzata u ta' terroriżmu skont il-liġijiet internazzjonali, inkluż il-liġi dwar id-drittijiet umani, il-prinċipji umanitarji dwar kwistjonijiet ta' migrazzjoni u kenn

kif ukoll il-liġijiet umanitarji internazzjonali, u li jistabbilixxu kooperazzjoni internazzjonali effettiva u strumenti sabiex tiġi żgurata l-qerda tagħhom,

BILLI l-Partijiet jirrikonoxxu li l-adozzjoni tal-konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti u tar-Riżoluzzjonijiet rilevanti oħra tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti, inkluż ir-Riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti 1540 li tistabblixxi r-rabta tal-komunità internazzjonali sħiħa sabiex tiġi miġġielda l-proliferazzjoni tal-armi tal-qerda tal-massa,

WAQT LI JAGĦRFU l-ħtieġa li t-tnejn isaħħu l-obbligi taż-żarmar tal-armi u tan-non-proliferazzjoni skont id-dritt internazzjonali, *inter alia,* sabiex jiġi eliminat kull periklu li jiġi mill-armi tal-qerda tal-massa,

WAQT LI JAGĦRFU l-importanza tal-Ftehim ta' Kooperazzjoni tas-7 ta' Marzu 1980 bejn il-Komunità Ekonomika Ewropea u l-Indoneżja, il-Malasja, il-Filippini, Singapor u t-Tajlandja – pajjiżi membri tal-Assoċjazzjoni tan-Nazzjonijiet tal-Asja tax-Xlokk (l-ASEAN) u tal-protokolli ta' sħubija sussegwenti,

WAQT LI JAGĦRFU l-importanza li tissaħħaħ ir-relazzjoni eżistenti bejn il-Partijiet sabiex tissaħħaħ il-kooperazzjoni bejniethom, kif ukoll ir-rieda komuni tagħhom sabiex jikkonsolidaw, iżidu u jiddiversifikaw ir-relazzjonijiet tagħhom f'oqsma ta' interess reċiproku fuq il-bażi ta' ugwaljanza, non-diskriminazzjoni, ir-rispett lejn l-ambjent naturali u l-ġid reċiproku,

WAQT LI JIKKONFERMAW ix-xewqa tagħhom li jsaħħu, waqt li jikkunsidraw l-attivitajiet li jkunu twettqu fil-qafas reġjonali, il-kooperazzjoni bejn il-Komunità u r-Repubblika tal-Indoneżja, ibbażata fuq valuri komuni u fuq il-ġid reċiproku,

B'MOD KONFORMI mal-liġijiet u r-regolamenti rispettivi tagħhom,

FTIEHMU KIF ĠEJ:

TITOLU I

IN-NATURA U L-AMBITU

Artikolu 1
Il-Prinċipji Ġenerali

1. Ir-rispett lejn il-prinċipji demokratiċi u d-drittijiet fundamentali tal-bniedem, kif stabbilit fid-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem u fi strumenti internazzjonali oħra dwar id-drittijiet umani li japplikaw għaż-żewġ Partijiet isaħħaħ il-politiki interni u internazzjonali taż-żewġ Partijiet u jsawwar element essenzjali ta' dan il-Ftehim.

2. Il-Partijiet jikkonfermaw il-valuri komuni tagħhom kif imfisser fil-Karta tan-Nazzjonijiet Uniti.

3. Il-Partijiet jikkonfermaw ir-rabta tagħhom li jippromwovu żvilupp sostenibbli, li jikkooperaw sabiex jindirizzaw l-isfida tal-bidla fil-klima u li jikkontribwixxu sabiex jintlaħqu l-Miri ta' Żvilupp tal-Millennju.

4. Il-Partijiet jaffermaw mill-ġdid ir-rabta tagħhom għad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi tal-2005 dwar l-Effikaċja tal-Għajnuna u qed jaqblu li jsaħħu l-kooperazzjoni sabiex itejbu aktar il-prestazzjoni tal-iżvilupp.

5. Il-Partijiet jaffermaw mill-ġdid ir-rabta tagħhom lejn il-prinċipji ta' governanza tajba, l-istat tad-dritt, inkluż l-indipendenza tal-ġudikatura, u l-ġlieda kontra l-korruzzjoni.

6. L-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim ta' Sħubija u Kooperazzjoni għandha tiġi bbażata fuq il-prinċipji ta' ugwaljanza u ġid reċiproku.

Artikolu 2
L-Għanijiet tal-Kooperazzjoni

Bil-ħsieb li tissaħħaħ ir-relazzjoni bilaterali tagħhom, il-Partijiet qed jintrabtu li jżommu djalogu komprensiv u li jippromwovu aktar kooperazzjoni bejniethom fis-setturi kollha ta' interess reċiproku. B'mod partikolari, l-isforzi tagħhom għandhom ikunu mmirati li:

a) jistabbilixxu kooperazzjoni bilaterali u fil-fora u fl-organizzazzjonijiet reġjonali u internazzjonali rilevanti kollha;

b) jiżviluppaw il-kummerċ u l-investiment bejn il-Partijiet għall-vantaġġ reċiproku tagħhom;

c) jistabbilixxu kooperazzjoni fl-oqsma kollha ta' interess reċiproku li huma marbuta mal-kummerċ u mal-investiment, sabiex jiġu ffaċilitati l-flussi tal-kummerċ u tal-investiment u sabiex jiġu evitati u mneħħija l-ostakli għall-kummerċ u l-investiment, inkluż fejn jixraq, l-inizjattivi reġjonali preżenti u futuri tal-KE-ASEAN;

d) jistabbilixxu kooperazzjoni f'oqsma oħra ta' interess reċiproku, partikolarment fit-turiżmu, fis-servizzi finanzjarji; fit-tassazzjoni u fid-dwana; fil-politika makro-ekonomika; fil-politika industrijali u fl-SMEs; fis-soċjetà tal-informazzjoni; fix-xjenza u fit-teknoloġija; fl-enerġija; fit-trasport u fis-sigurtà tat-trasport; fl-edukazzjoni u fil-kultura; fid-drittijiet umani; fl-ambjent u fir-riżorsi naturali, inkluż l-ambjent tal-baħar; fil-foresterija; fl-agrikoltura u l-iżvilupp rurali; fil-kooperazzjoni dwar il-baħar u s-sajd; fis-saħħa; fis-sigurtà tal-ikel; fis-saħħa tal-annimali; fl-istatistika; fil-protezzjoni tad-dejta personali; fil-kooperazzjoni dwar il-modernizzazzjoni tal-amministrazzjoni tal-Istat u dik pubblika; u fid-drittijiet tal-proprjetà intellettwali;

e) jistabbilixxu kooperazzjoni dwar kwistjonijiet ta' migrazzjoni, inkluż il-migrazzjoni legali u illegali, il-kuntrabandu u t-traffikar ta' persuni,

f) jistabbilixxu kooperazzjoni dwar id-drittijiet umani u affarijiet legali;

g) jistabbilixxu kooperazzjoni sabiex jikkumbattu l-proliferazzjoni ta' armi tal-qerda tal-massa;

h) jistabbilixxu kooperazzjoni sabiex jikkumbattu t-terroriżmu u l-kriminalità transnazzjonali, bħalma huma l-produzzjoni u t-traffikar ta' drogi illegali u l-prekursuri tagħhom kif ukoll il-ħasil tal-flus;

i) isaħħu l-parteċipazzjoni eżistenti u jinkoraġġixxu l-parteċipazzjoni possibbli taż-żewġ Partijiet fi ħdan programmi ta' kooperazzjoni sub-reġjonali u reġjonali rilevanti;

j) jgħollu l-profili taż-żewġ Partijiet fir-reġjuni ta' xulxin;

k) jipprowovu l-fehma minn poplu għal ieħor bil-kooperazzjoni ta' diversi entitajiet mhux governattivi bħalma huma t-think-tanks, l-akkademiċi, is-soċjetà ċivili, u l-midja, fil-forma ta' seminars, konferenzi, l-interazzjoni taż-żgħażagħ u attivitajiet oħrajn.

Artikolu 3
Il-Ġlieda kontra l-Proliferazzjoni ta' Armi tal-Qerda tal-Massa

1. Il-Partijiet jikkunsidraw li l-proliferazzjoni ta' armi tal-qerda tal-massa u l-mezzi tal-kunsinna tagħhom, kemm għand atturi statali u mhux statali, tirrappreżenta waħda mill-akbar theddidiet serji għall-istabbiltà u s-sigurtà internazzjonali.

2. Il-Partijiet għalhekk qed jaqblu li jikkooperaw u li jikkontribwixxu sabiex jikkumbattu l-proliferazzjoni ta' armi tal-qerda tal-massa u l-mezzi tal-kunsinna tagħhom b'konformità sħiħa ma' u bl-implimentazzjoni nazzjonali tal-obbligi eżistenti taħt trattati/konvenzjonijiet multilaterali li jikkonċernaw iż-żarmar ta' armi u n-non-proliferazzjoni tagħhom, kif ukoll ma' ftehimiet oħra u obbligi internazzjonali negozjati b'mod multilaterali taħt il-Karta tan-Nazzjonijiet Uniti. Il-Partijiet qed jaqblu li din id-dispożizzjoni ssawwar element essenzjali ta' dan il-ftehim.

3. Il-Partijiet qed jaqblu wkoll li jikkooperaw fi u li jieħdu passi sabiex isaħħu l-implimentazzjoni tal-istrumenti internazzjonali li jikkonċernaw iż-żarmar u n-non-proliferazzjoni ta' armi tal-qerda tal-massa, li japplikaw għaż-żewġ Partijiet, billi fost oħrajn jiskambjaw bejniethom informazzjoni, parir espert u esperjenzi.

4. Il-Partijiet qed jaqblu wkoll li jikkooperaw u li jikkontribwixxu sabiex jikkumbattu l-proliferazzjoni tal-armi tal-qerda tal-massa u l-mezzi tal-kunsinna tagħhom, billi jieħdu azzjoni sabiex jiffirmaw, jirratifikaw, jew jaderixxu, kif xieraq, u jimplimentaw b'mod sħiħ l-istrumenti internazzjonali rilevanti l-oħra kollha.

5. Il-Partijiet qed jaqblu wkoll li jikkooperaw sabiex jistabbilixxu kontrolli nazzjonali effettivi fuq l-esportazzjonijiet, li jevitaw il-proliferazzjoni, li jikkontrollaw l-esportazzjoni kif ukoll it-tranżitu ta' oġġetti relatati mal-armi tal-qerda tal-massa, inkluż permezz ta' kontrolli fuq l-użu finali tal-armi tal-qerda tal-massa fejn jikkonċerna teknoloġiji b'użu doppju u sanzjonijiet effettivi meta l-kontrolli tal-esportazzjoni jiġu miksura.

6. Il-Partijiet qed jaqblu li jistabbilixxu djalogu politiku regolari li għandu jakkumpanja u jikkonsolida dawn l-elementi. Dan id-djalogu jista' jsir fuq bażi reġjonali.

Artikolu 4
Il-Kooperazzjoni Legali

1. Il-Partijiet għandhom jikkooperaw fuq kwistjonijiet li jikkonċernaw l-iżvilupp tas-sistemi legali, il-liġijiet u l-istituzzjonijiet legali tagħhom, inkluż fejn jikkonċerna l-

effikaċja tagħhom, b'mod partikolari bl-iskambju ta' opinjonijiet u parir espert kif ukoll bil-bini tal-kapaċità. Fi ħdan is-setgħat u l-kompetenzi tagħhom, il-Partijiet għandhom jaħdmu sabiex jiżviluppaw l-għajnuna legali reċiproka fi kwistjonijiet ta' kriminalità u estradizzjoni.

2. Il-Partijiet jaffermaw mill-ġdid li l-iktar reati serji ta' kriminalità li huma ta' tħassib għall-komunità internazzjonali bħala ħaġa waħda m'għandhomx jitħallew bla kundanna, u li dawk li jiġu akkużati b'dawn għandhom jitressqu quddiem il-ġustizzja u jekk jinstabu ħatja għandhom jiġu kkundanati kif xieraq.

3. Il-Partijiet qed jaqblu li jikkooperaw dwar l-implimentazzjoni tad-Digriet Presidenzjali għall-Pjan Nazzjonali ta' Azzjoni dwar id-Drittijiet tal-Bniedem 2004-2009, inkluż il-preparazzjonijiet għar-ratifika u l-implimentazzjoni tal-istrumenti internazzjonali tad-drittijiet umani, bħalma hija l-Konvenzjoni dwar il-Prevenzjoni u l-Kastig tad-Delitt ta' Ġenoċidju, u l-Istatut ta' Ruma dwar il-Qorti Kriminali Internazzjonali.

4. Il-Partijiet qed jaqblu li djalogu bejniethom dwar din il-materja jkun ta' ġid.

Artikolu 5
Il-Kooperazzjoni fil-Ġlieda Kontra t-Terroriżmu

1. Il-Partijiet, waqt li jaffermaw mill-ġdid l-importanza tal-ġlieda kontra t-terroriżmu, u b'mod konformi mal-konvenzjonijiet internazzjonali li japplikaw, inkluż l-istrumenti dwar id-drittijiet umani u d-dritt umanitarju internazzjonali, kif ukoll il-leġiżlazzjoni u r-regolamenti rispettivi tagħhom, u, waqt li jikkunsidraw l-Istrateġija Globali tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Ġlieda Kontra t-Terroriżmu, prevista fir-Riżoluzzjoni tal-Assemblea Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti nru. 60/288 tat-8 ta' Settembru 2006, u d-Dikjarazzjoni Konġunta tal-UE-ASEAN dwar il-kooperazzjoni sabiex jiġi miġġieled it-terroriżmu tat-28 ta' Jannar 2003, qed jaqblu li jikkooperaw sabiex jiġu evitati u mrażżna atti terroristiċi.

2. Il-Partijiet għandhom, fil-qafas tal-implimentazzjoni tar-Riżoluzzjoni 1373 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti u ta' riżoluzzjonijiet rilevanti oħra tan-Nazzjonijiet Uniti, konvenzjonijiet internazzjonali u strumenti li japplikaw għaż-żewġ Partijiet, jikkooperaw sabiex jikkumbattu t-terroriżmu, permezz *inter alia* ta':

   – skambju ta' informazzjoni dwar gruppi terroristiċi u n-netwerks ta' appoġġ tagħhom skont il-liġijiet internazzjonali u nazzjonali;

   – skambju ta' opinjonijiet dwar mezzi u metodi użati sabiex jiġi miġġieled it-terroriżmu, inkluż f'oqsma u taħriġ tekniku, u bl-iskambju ta' esperjenzi rigward il-prevenzjoni tat-terroriżmu;

   – kooperazzjoni dwar l-infurzar tal-liġi, it-tisħiħ tal-qafas legali u li jiġu indirzzati kundizzjonijiet li jwasslu għat-tixrid tat-terroriżmu;

   – kooperazzjoni dwar il-promozzjoni tal-kontroll u l-immaniġġjar tal-fruntieri, it-tisħiħ fil-bini tal-kapaċità billi jiġu stabbiliti programmi ta' netwerking, taħriġ u edukazzjoni, skambju ta' żjajjar ta' uffiċjali għolja, akkademiċi, analisti u field operators, u billi jiġu organizzati seminars u konferenzi.

TITOLU II

IL-KOOPERAZZJONI F'ORGANIZZAZZJONIJIET REĠJONALI U INTERNAZZJONALI

Artikolu 6

Il-Partijiet jimpenjaw ruħhom li jiskambjaw opinjonijiet u li jikkooperaw fi ħdan il-qafas ta' fora u organizzazzjonijiet reġjonali u internazzjonali bħalma huma n-Nazzjonijiet Uniti, id-djalogu tal-ASEAN-UE, il-Forum Reġjonali ASEAN (ARF), il-Laqgħa Asja-Ewropa (ASEM), il-Konferenza tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Kummerċ u l-Iżvilupp (UNCTAD) u l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ (WTO).

TITOLU III

IL-KOOPERAZZJONI BILATERALI U REĠJONALI

Artikolu 7

1. Għal kull qasam ta' djalogu u ta' kooperazzjoni taħt dan il-Ftehim, u filwaqt li jagħtu l-importanza mistħoqqa għal dawk il-materji li jaqgħu taħt kooperazzjoni bilaterali, iż-żewġ naħat qed jaqblu li jwettqu attivitajiet relatati fuq livell bilaterali jew reġjonali jew permezz ta' kombinazzjoni ta' dawn iż-żewġ oqfsa. Waqt li jagħżlu l-qafas xieraq, il-Partijiet se jfittxu li jimmassimizzaw l-impatt fuq u li jsaħħu l-involviment tal-partijiet interessati kollha, billi jagħmlu l-aħjar użu possibbli mir-riżorsi disponibbli, waqt li jikkunsidraw il-flessibbiltà politika u istituzzjonali, u, fejn jixraq, jiżguraw il-koerenza ma' attivitajiet oħra li jinvolvu l-Komunità u l-imsieħba tal-ASEAN.

2. Il-Komunità u l-Indonezja jistgħu, skont kif jixraq, jiddeċiedu li jestendu l-appoġġ finanzjarju għal attivitajiet ta' kooperazzjoni fl-oqsma li huma koperti bil-Ftehim jew li huma relatati miegħu, b'mod konformi mal-proċeduri u r-riżorsi finanzjarji rispettivi tagħhom. Din il-kooperazzjoni tista', b'mod partikolari, tinkludi l-organizzazzjoni ta' skemi ta' taħriġ, workshops u seminars, skambji ta' esperti, studji, u azzjonijiet oħrajn miftiehma mill-Partijiet.

TITOLU IV

IL-KOOPERAZZJONI FIL-KUMMERĊ U L-INVESTIMENT

Artikolu 8

Il-Prinċipji Ġenerali

1. Il-Partijiet għandhom jidħlu fi djalogu dwar kummerċ bilaterali u multilaterali kif ukoll dwar kwistjonijiet relatati mal-kummerċ bil-ħsieb li jsaħħu r-relazzjonijiet tal-kummerċ bilaterali u li jtejbu s-sistema tal-kummerċ multilaterali.

2. Il-Partijiet jidħlu li jippromwovu l-iżvilupp u d-diversifikazzjoni tal-iskambji kummerċjali reċiproċi tagħhom sa l-ogħla livell possibbli u għall-ġid reċiproku tagħhom. Huma jidħlu li jiksbu kundizzjonijiet imtejba ta' aċċess għas-suq billi

jaħdmu lejn it-tneħħija tal-ostakli għall-kummerċ, b'mod partikolari permezz tat-tneħħija f'waqtha tal-ostakli mhux tariffarji u billi jieħdu miżuri sabiex itejbu t-trasparenza, waqt li jikkunsidraw ix-xogħol imwettaq minn organizzazzjonijiet internazzjonali f'dan il-qasam.

3. Waqt li jagħrfu li l-kummerċ għandu rwol indispensabbli fl-iżvilupp, u li l-għajnuna fil-forma ta' skemi ta' preferenzi kummerċjali kienet ta' ġid għall-pajjiżi li qed jiżviluppaw, il-Partijiet jaħdmu li jsaħħu l-konsultazzjoni tagħhom dwar din l-għajnuna f'konformità sħiħa mal-WTO.

4. Il-Partijiet għandhom iżommu lil xulxin infurmati dwar l-iżvilupp kummerċjali u dwar il-politiki tal-kummerċ, bħalma huma l-politika agrarja, il-politika dwar is-sigurtà fl-ikel, il-politika dwar is-saħħa tal-annimali, il-politika dwar il-konsumatur, is-sustanzi kimikali perikoluż, u l-politika dwar l-immaniġġjar tal-iskart.

5. Il-Partijiet għandhom jinkoraġġixxu d-djalogu u l-kooperazzjoni sabiex jiżviluppaw ir-relazzjonijiet tagħhom dwar il-kummerċ u l-investiment, inkluż il-proviżjon tal-bini tal-kapaċità teknika sabiex isolvu l-problemi, fl-oqsma msemmija fl-Artikoli 9 sa 16.

Artikolu 9

IL-Kwistjonijiet Sanitarji u Fitosanitarji (SPS)

Il-Partijiet għandhom jiddiskutu u jiskambjaw informazzjoni dwar il-leġiżlazzjoni, iċ-ċertifikazzjoni u l-proċeduri ta' spezzjoni, fi ħdan il-qafas tal-Ftehim tal-WTO dwar Kwistjonijiet Sanitarji u Fitosanitarji (SPS), il-Konvenzjoni Internazzjonali dwar il-Protezzjoni tal-Pjanti (IPPC), l-Office International des Epizooties (OIE) u l-Kummissjoni tal-CODEX Alimentarius (CAC).

Artikolu 10

L-Ostakli Tekniċi għall-Kummerċ (TBT)

Il-Partijiet għandhom jippromwovu l-użu ta' standards internazzjonali u jikkooperaw u jiskambjaw informazzjoni dwar l-istandards, il-proċeduri tal-valutazzjoni tal-konformità u r-regolamenti tekniċi, speċjalment fi ħdan il-qafas tal-Ftehim tal-WTO dwar l-Ostakli Tekniċi għall-Kummerċ (TBT).

Artikolu 11

Il-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Proprjetà Intellettwali

Il-Partijiet għandhom jikkooperaw sabiex itejbu u jinfurzaw il-protezzjoni u l-użu tal-Proprjetà Intellettwali bbażati fuq l-aħjar prattika, u sabiex isaħħu t-tixrid tal-għarfien dwar din. Din il-kooperazzjoni tista' tinkludi l-iskambju ta' informazzjoni u esperjenzi dwar kwistjonijiet bħalma huma l-prattika, il-promozzjoni, it-tixrid, it-titjib fl-effiċjenza, il-ġestjoni, l-armonizzazzjoni, il-protezzjoni u l-applikazzjoni effettiva tad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali, il-prevenzjoni tal-abbużi ta' dawn id-drittijiet, il-ġlieda kontra l-kuntrabandu u l-piraterija.

Artikolu 12

Il-Faċilitazzjoni tal-Kummerċ

Il-Partijiet għandhom jaqsmu l-esperjenzi u jeżaminaw il-possibbiltajiet sabiex iħaffu l-importazzjoni, l-esportazzjoni u proċeduri doganali oħrajn, iżidu t-trasparenza tar-regolamenti kummerċjali u jiżviluppaw il-kooperazzjoni doganali, inkluż mekkaniżmi ta' għajnuna amministrattiva reċiproka kif ukoll li jfittxu li jkun hemm hemm konverġenza ta' ideat u azzjoni konġunta fil-kuntest ta' inizjattivi internazzjonali. Il-Partijiet għandhom jagħtu attenzjoni partikolari sabiex iżidu d-dimensjoni tas-sigurtà tal-kummerċ internazzjonali, inklużi s-servizzi tat-trasport, u sabiex jiżguraw li jkun hemm metodu bilanċjat bejn il-faċilitazzjoni tal-kummerċ u l-ġlieda kontra l-fordi u l-irregolaritajiet.

Artikolu 13

Il-Kooperazzjoni Doganali

Mingħajr preġudizzju għal forom oħra ta' kooperazzjoni previsti f'dan il-Ftehim, iż-żewġ Partijiet jiddikjaraw l-interess tagħhom sabiex jikkunsidraw il-possibbiltà, fil-futur, li jiġi ffirmat protokoll dwar il-kooperazzjoni doganali, inkluż l-għajnuna reċiproka, fi ħdan il-qafas istituzzjonali stabbilit f'dan il-Ftehim.

Artikolu 14

L-Investiment

Il-Partijiet għandhom jinkoraġġixxu fluss akbar ta' investiment bl-iżvilupp ta' ambjent attraenti u stabbli għall-investiment reċiproku billi jinħoloq djalogu konsistenti mmirat lejn it-tisħiħ tal-fehma u tal-kooperazzjoni fi kwistjonijiet marbuta mal-investiment, li jiġu esplorati mekkaniżmi amminstrattivi sabiex jiffaċilitaw il-flussi tal-investiment, u li jitmexxa 'l quddiem reġim ta' investiment stabbli, trasparenti, miftuħ u mhux diskriminatorju.

Artikolu 15

Il-Politika dwar il-Kompetizzjoni

Il-Partijiet għandhom jippromwovu l-istabbiliment effettiv u l-applikazzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni kif ukoll it-tixrid ta' informazzjoni sabiex jitkattru t-trasparenza u ċ-ċertezza legali għall-intrapriżi li joperaw fis-swieq ta' xulxin.

Artikolu 16

Is-Servizzi

Il-Partijiet għandhom jistabbilixxu djalogu konsistenti mmirat l-aktar lejn l-iskambju ta' informazzjoni dwar l-ambjenti regolatorji rispettivi tagħhom, li jitħaffef l-aċċess għas-swieq ta' xulxin, li jitħaffef l-aċċess għas-sorsi ta' kapital u ta' teknoloġija, li jitmexxa 'l quddiem l-kummerċ fis-servizzi bejn iż-żewġ reġjuni u fis-swieq ta' pajjiżi terzi.

TITOLU V

IL-KOOPERAZZJONI F'SETTURI OĦRAJN

Artikolu 17

It-Turiżmu

1. Il-Partijiet jistgħu jikkooperaw sabiex itejbu l-iskambju ta' informazzjoni u sabiex jistabbilixxu l-aħjar prattika ħalli jiżguraw żvilupp bilanċjat u sostenibbli fit-turiżmu skont il-Kodiċi ta' Etika għat-Turiżmu tal-Organizzazzjoni Dinjija tat-Turiżmu u l-prinċipji tas-sostenibbiltà li jiffurmaw il-bażi tal-proċess lokali tal-Aġenda 21.

2. Il-Partijiet jistgħu jiżviluppaw kooperazzjoni sabiex jiġi salvagwardjat u massimizzat il-potenzjali tal-wirt naturali u kulturali, sabiex jittaffew l-impatti negattivi tat-turiżmu, u sabiex tiżdied il-kontribuzzjoni pożittiva tat-turiżmu għall-iżvilupp sostenibbli tal-komunità lokali, *inter alia,* billi jiġi żviluppat l-ekoturiżmu, tiġi rispettata l-integrità u l-interessi tal-komunitajiet lokali, u jitjieb it-taħriġ fl-industrija turistika.

Artikolu 18

Is-Servizzi Finanzjarji

Il-Partijiet qed jaqblu li jkattru, b'mod konformi mal-ħtiġiet tagħhom u fi ħdan il-qafas tal-programmi u tal-leġiżlazzjoni rispettivi tagħhom, il-kooperazzjoni fis-servizzi finanzjarji.

Artikolu 19

Id-Djalogu dwar il-Politika Ekonomika

1. Il-Partijiet jaqblu li jikkooperaw sabiex jippromwovu l-iskambju ta' informazzjoni u sabiex jaqsmu l-esperjenzi dwar ix-xejriet ekonomiċi u l-politiki rispettivi tagħhom, kif ukoll sabiex jaqsmu l-esperjenzi dwar il-politiki ekonomiċi inkluż fi ħdan il-kuntest ta' kooperazzjoni ekonomika u integrazzjoni reġjonali.

2. Il-Partijiet għandhom jaħdmu sabiex ikattru d-djalogu bejn l-awtoritajiet tagħhom fejn jikkonċerna materji ekonomiċi li, kif ġie miftiehem mill-Partijiet, jista' jinkludi oqsma bħalma huma l-politika monetarja, il-politika fiskali (inkluż it-taxxi), il-finanzi pubbliċi, u l-istabbilizzazzjoni makro-ekonomika u d-dejn estern.

3. Il-Partijiet jirrikonoxxu l-importanza li jtejbu t-trasparenza u l-iskambju ta' informazzjoni sabiex iħaffu l-infurzar ta' miżuri li ma jippermettux l-evitar u l-evażjoni tat-taxxi, fi ħdan il-kuntest tal-oqfsa legali rispettivi tagħhom. Huma jaqblu li jtejbu l-kooperazzjoni f'dan il-qasam.

Artikolu 20

Il-Politika Industrijali u l-Kooperazzjoni tal-SMEs

1. Il-Partijiet, waqt li jikkunsidraw il-politiki u l-finijiet ekonomiċi rispettivi tagħhom, qed jaqblu li jippromwovu l-kooperazzjoni fil-politika industrijali f'dawk l-oqsma kollha meqjusa bħala adattati, bil-ħsieb li titjieb il-kompetittività tal-intrapriżi ta' daqs żgħir jew medju, *inter alia,* b':

   – l-iskambju ta' informazzjoni u esperjenzi dwar il-ħolqien ta' kundizzjonijiet qafas għall-intrapriżi ta' daqs żgħir u medju sabiex dawn itejbu l-kompetittività tagħhom;

– il-promozzjoni ta' kuntatti bejn l-operaturi ekonomiċi, waqt li jinkoraġġixxu l-investimenti konġunti u jistabbilixxu impriżi konġunti u netwerks ta' informazzjoni l-aktar permezz tal-programmi orizzontali eżistenti tal-Komunità, li jistimulaw b'mod partikolari t-trasferimenti ta' *soft* u *hard technology* bejn l-imsieħba;

– it-tħaffif tal-aċċess għall-finanzi u s-swieq, waqt li jfornu l-informazzjoni u jistimulaw l-innovazzjoni bl-iskambju ta' prattika tajba dwar l-aċċess għall-finanzi, partikolarment għall-intrapriżi ta' daqs żgħir jew medju;

– proġetti ta' riċerka konġunta f'oqsma industrijali magħżula u bil-kooperazzjoni fejn jikkonċerna standards u proċeduri ta' valutazzjoni tal-konformità u regolamenti tekniċi, skont kif jiġi miftiehem b'mod reċiproku.

2. Il-Partijiet għandhom jiffaċilitaw u jappoġġjaw l-attivitajiet rilevanti stabbiliti mis-setturi privati taż-żewġ naħat.

Artikolu 21

Is-Soċjetà tal-Informazzjoni

Il-Partijiet, waqt li jirrikonoxxu li t-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni huma elementi ewlenin tal-ħajja moderna u ta' importanza kbira għall-iżvilupp ekonomiku u soċjali, għandhom jaħdmu sabiex jikkooperaw flimkien, u din il-kooperazzjoni għandha, *inter alia,* tiffoka fuq:

a) il-faċilitazzjoni ta' djalogu komprensiv dwar aspetti differenti tas-Soċjetà tal-Informazzjoni, b'mod partikolari l-politiki u r-regolamenti dwar il-komunikazzjonijiet elettroniċi inkluż is-servizz universali, il-liċenzjar u l-awtorizzazzjonijiet ġenerali, il-protezzjoni tal-privatezza u d-dejta personali, kif ukoll l-indipendenza u l-effiċjenza tal-awtorità regolatorja;

b) l-interkonnessjoni u l-interoperabbiltà tan-netwerks u tas-servizzi tal-Komunità, tal-Indoneżja u tal-Asja tax-Xlokk;

c) l-istandardizzazzjoni u t-tixrid ta' teknoloġiji ta' informazzjoni u ta' komunikazzjoni ġodda;

d) il-promozzjoni ta' kooperazzjoni fir-riċerka bejn il-Komunità u l-Indoneżja fil-qasam tat-Teknoloġiji tal-Informazzjoni u l-Komunikazzjoni;

e) proġetti ta' riċerka konġunta fil-qasam tat-Teknoloġija tal-Informazzjoni u l-Komunikazzjoni (ICT);

f) punti/aspetti relatati mas-sigurtà fl-ICT.

Artikolu 22

Ix-Xjenza u t-Teknoloġija

1. Il-Partijiet qed jaqblu li jikkooperaw fil-qasam tax-xjenza u t-teknoloġija fl-oqsma li huma ta' interess reċiproku, bħall-enerġija, it-trasport, l-ambjent u r-riżorsi naturali u s-saħħa, waqt li jikkunsidraw il-politiki rispettivi tagħhom.

2. Il-finijiet ta' din il-kooperazzjoni għandhom ikunu biex:

a) jinkoraġġixxu l-iskambju ta' informazzjoni u ta' għarfien dwar ix-xjenza u t-teknoloġija, partikolarment dwar l-implimentazzjoni ta' politiki u ta' programmi;

b) jippromwovu relazzjonijiet b'saħħithom bejn il-komunitajiet xjentifiċi, iċ-ċentri ta' riċerka, l-universitajiet u l-industrija tal-Partijiet;

c) jippromwovu t-taħriġ tar-riżorsi umani;

d) jippromwovu forom oħrajn ta' kooperazzjoni li dwarhom ikun hemm qbil reċiproku.

3. Il-kooperazzjoni tista' tieħu l-forma ta' proġetti ta' riċerka konġunta u skambji, laqgħat u taħriġ għax-xjenzati permezz ta' skemi ta' mobbiltà internazzjonali, li jipprovdu għal aktar tixrid possibbli tar-riżultati tar-riċerka.

4. F'din il-kooperazzjoni, il-Partijiet għandhom jiffavorixxu l-parteċipazzjoni tal-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni ogħla, taċ-ċentri ta' riċerka u tas-setturi produttivi rispettivi tagħhom, b'mod partikolari l-intrapriżi ta' daqs żgħir u medju.

Artikolu 23

L-Enerġija

Il-Partijiet għandhom jaħdmu sabiex isaħħu l-kooperazzjoni fis-settur tal-enerġija. Għal dan il-għan, il-Partijiet qed jaqblu li jippromwovu l-kuntatti li huma ta' ġid reċiproku sabiex:

a) jiddiversifikaw il-provvisti tal-enerġija sabiex itejbu s-sigurtà tal-provvista, jiżviluppaw forom ta' enerġija ġodda jew li jiġġeddu, u sabiex jikkooperaw f'attivitajiet li jikkonċernaw l-enerġija industrijali *upstream* u *downstream*;

b) jiksbu l-użu razzjonali tal-enerġija bil-kontribuzzjoni kemm ta' min iforni kif ukoll ta' min jagħmel id-domanda, u billi jsaħħu l-kooperazzjoni sabiex jikkumbattu l-bidla fil-klima, inkluż permezz tal-Mekkaniżmu dwar l-Iżvilupp Nadif tal-Protokoll ta' Kyoto;

c) ikattru t-trasferiment tat-teknoloġija mmirat lejn il-produzzjoni u l-użu sostenibbli tal-enerġija;

d) jindirizzaw ir-rabtiet li jeżistu bejn l-aċċess għall-enerġija li wieħed jiflaħ għaliha u l-iżvilupp sostenibbli.

Artikolu 24

It-Trasport

1. Il-Partijiet jaħdmu li jikkooperaw fl-oqmsa rilevanti kollha tal-politika dwar it-trasport sabiex itejbu l-moviment ta' oġġetti u passiġġieri, jippromwovu s-sigurtà, is-sikurezza u s-sigurtà tat-trasport bil-baħar u tal-avjazzjoni, l-iżvilupp tar-riżorsi

umani, il-protezzjoni ambjentali, u sabiex iżidu l-effiċjenza tas-sistemi tat-trasport tagħhom.

2. Il-forom ta' kooperazzjoni jistgħu jinkludu, inter alia:

a) skambji ta' informazzjoni dwar il-politiki u l-prattiċi tat-trasport rispettivi tagħhom, partikolarment fejn jikkonċerna t-trasport urban, rurali, tal-ilmijiet interni u tal-baħar, inkluż il-loġistika tagħhom u l-interkonnessjoni u l-interoperabbiltà tan-netwerks ta' trasport multimodali, kif ukoll l-immaniġġjar tat-toroq, tal-linji tal-ferrovija, tal-portijiet u tal-ajruporti;

b) l-użu possibbli tas-sistema Ewropea tan-navigazzjoni globali bis-satellita (Galileo), b'attenzjoni fuq punti ta' interess reċiproku;

c) djalogu fil-qasam tas-servizzi tat-trasport bl-ajru, immirat għal iktar żvilupp ta' relazzjonijiet bilaterali bejn il-Partijiet fl-oqsma ta' interess reċiproku; inkluż l-emendi ta' ċerti elementi fil-Ftehimiet bilaterali tas-Servizzi tal-Ajru eżistenti bejn l-Indoneżja u l-Istati Membri individwali sabiex dawn isiru konformi mal-liġijiet u regolamenti rispettivi tal-Partijiet, u sabiex jiġu eżaminati l-possibbiltajiet għal iktar żvilupp ta' kooperazzjoni fil-qasam tat-trasport bl-ajru.

d) djalogu fil-qasam tas-servizzi tat-trasport bil-baħar bl-għan li jkun hemm aċċess mhux ristrett għas-swieq u għall-kummerċ marittimu internazzjonali fuq bażi kummerċjali, l-astensjoni milli jiġu introdotti klawżoli ta' qsim ta' merkanzija, it-trattament nazzjonali u l-klawżola MFN għall-bastimenti mħaddma minn ċittadini jew minn kumpaniji tal-Parti l-oħra, kif ukoll kwistjonijiet relatati mas-servizzi tat-trasport minn bieb għal bieb (door-to-door);

e) l-implimentazzjoni ta' standards u regolamenti ta' prevenzjoni ta' sigurtà u tniġġiż, notevolment fir-rigward it-trasport marittimu u fl-avjazzjoni, skont il-Konvenzjonijiet Internazzjonali applikabbli.

Artikolu 25

L-Edukazzjoni u l-Kultura

1. Il-Partijiet qed jaqblu li jippromwovu l-edukazzjoni u l-kooperazzjoni kulturali li tirrispetta kif xieraq id-diversità tagħhom, sabiex isaħħu l-fehma reċiproka u l-għarfien dwar il-kulturi rispettivi tagħhom.

2. Il-Partijiet għandhom jaħdmu sabiex jieħdu miżuri xierqa sabiex jippromwovu skambji kulturali u sabiex iwettqu inizjattivi konġunti f'diversi sferi kulturali inkluż l-organizzazzjoni konġunta ta' avvenimenti kulturali. F'dan ir-rigward, il-Partijiet jaqblu wkoll li jkomplu jappoġġjaw l-attivitajiet tal-Fondazzjoni Asja-Ewropa.

3. Il-Partijiet jaqblu li jikkonsultaw u li jikkooperaw f'fora internazzjonali rilevanti, bħalma huma l-UNESCO, u li jiskambjaw opinjonijiet dwar id-diversità kulturali inkluż l-iżviluppi bħalma huma r-ratifikazzjoni u l-implimentazzjoni tal-Konvenzjoni tal-UNESCO dwar il-Protezzjoni u l-Promozzjoni tad-Diversità tal-Espressjonijiet Kulturali.

4. Il-Partijiet għandhom ukoll jagħmlu emfasi fuq miżuri li jitfasslu sabiex joħolqu rabtiet bejn l-aġenziji speċjalizzati rispettivi tagħhom, jinkoraġġixxu l-iskambji ta' informazzjoni u pubblikazzjonijiet, ta' għarfien, ta' studenti, ta' esperti u ta' riżorsi tekniċi, jippromwovu t-Teknoloġija tal-Informatika u l-Komunikazzjoni (ICT) fl-edukazzjoni, u sabiex jieħdu vantaġġ mill-faċilitajiet offruti mill-programmi Komunitarji fl-Asja tax-Xlokk fil-qasam tal-edukazzjoni u l-kultura kif ukoll mill-esperjenza li ż-żewġ Partijiet ikunu kisbu f'dan il-qasam. Iż-żewġ naħat qed jaqblu wkoll li jippromwovu l-implimentazzjoni tal-programm Erasmus Mundus.

Artikolu 26

Id-Drittijiet tal-Bniedem

1. Il-Partijiet jiftiehmu li jikkooperaw fil-promozzjoni u fil-protezzjoni tad-drittijiet umani.

2. Din il-kooperazzjoni tista' tinkludi, inter alia:

a) l-appoġġ għall-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni Nazzjonali Indoneżjan dwar id-Drittijiet tal-Bniedem;

b) il-promozzjoni tad-drittijiet umani u tal-edukazzjoni;

c) it-tisħiħ tal-istituzzjonijiet relatati mad-drittijiet umani;

3. Il-Partijiet qed jaqblu li djalogu bejniethom dwar din il-materja jkun ta' ġid.

Artikolu 27

L-Ambjent u r-Riżorsi Naturali

1. Il-Partijiet qed jaqblu dwar il-ħtieġa li jikkonservaw u jamministraw b'manjiera sostenibbli r-riżorsi naturali u d-diversità bijoloġika bħala bażi għall-iżvilupp tal-ġenerazzjonijiet preżenti u tal-futur.

2. Ir-riżultati tas-Summit Dinji dwar l-Iżvilupp Sostenibbli kif ukoll l-implimentazzjoni tal-ftehimiet ambjentali multilaterali rilevanti li japplikaw għaż-żewġ Partijiet għandhom jiġu kkunsidrati fl-attivitajiet kollha li jsiru mill-Partijiet taħt dan il-Ftehim.

3. Il-Partijiet għandhom jaħdmu sabiex ikomplu bil-kooperazzjoni tagħhom fil-programmi reġjonali dwar il-protezzjoni tal-ambjent, b'mod speċifiku fejn jikkonċerna:

a) l-għarfien ambjentali u l-kapaċità tal-infurzar tal-liġijiet;

b) il-bini tal-kapaċità dwar il-bidla fil-klima u l-effiċjenza fl-enerġija, immirata fuq ir-riċerka u l-iżvilupp, il-monitoraġġ u l-analiżi tal-bidla fil-klima u tal-effetti tas-serra, u fuq programmi ta' tnaqqis u adattament;

c) il-bini tal-kapaċità għall-parteċipazzjoni u l-implimentazzjoni ta' ftehimiet ambjentali multilaterali, inkluż il-bijodiversità, il-bijosikurezza u CITES;

d) il-promozzjoni ta' teknoloġiji, prodotti u servizzi ambjentali, inkluż il-bini tal-kapaċità fis-sistemi tal-ġestjoni ambjentali u l-ittikkettar ambjentali;

e) il-prevenzjoni tal-moviment transkonfinali illegali ta' sustanzi, skart perikoluż u forom oħra ta' skart;

f) l-ambjent kostali u tal-baħar, il-konservazzjoni, it-tniġġiż, u l-kontroll tad-degradazzjoni;

g) il-parteċipazzjoni lokali fil-protezzjoni ambjentali u fl-iżvilupp sostenibbli;

h) l-immaniġġjar tal-ħamrija u tal-art;

i) it-teħid ta' miżuri sabiex ikun miġġieled it-tniġġiż transkonfinali.

4. Il-Partijiet għandhom jinkoraġġixxu l-aċċess reċiproku għall-programmi tagħhom f'dan il-qasam, skont it-termini speċifiċi ta' dawn il-programmi.

Artikolu 28

Il-Foresterija

1. Il-Partijiet qed jaqblu dwar il-ħtieġa li jipproteġu, jikkonservaw, u jimmaniġġjaw b'manjiera sostenibbli r-riżorsi forestali u d-diversità bijoloġika tagħhom għall-ġid tal-ġenerazzjonijiet preżenti u tal-futur.

2. Il-Partijiet għandhom jaħdmu sabiex ikomplu bil-kooperazzjoni tagħhom ħalli jtejbu l-immaniġġjar tal-foresti u l-kontroll tan-nirien, sabiex jiġi miġġieled il-qtugħ illegali tas-siġar u l-kummerċ assoċjat miegħu, il-kontroll tal-foresti, u l-promozzjoni tal-immaniġġjar ta' foresti sostenibbli.

3. Il-Partijiet għandhom jiżviluppaw programmi ta' kooperazzjoni, fost oħrajn fuq:

a) Il-kooperazzjoni permezz ta' fora internazzjonali, reġjonali u bilaterali rilevanti dwar il-promozzjoni tal-istabbiliment ta' strumenti legali li jikkonċernaw il-qtugħ illegali ta' siġar u l-kummerċ relatat miegħu

b) Il-bini tal-kapaċità, ir-riċerka u l-iżvilupp;

c) L-appoġġ għall-iżvilupp ta' settur sostenibbli tal-foresti;

d) L-iżvilupp taċ-ċertifikazzjoni tal-foresti.

Artikolu 29

L-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali

Il-Partijiet qed jaqblu li jiżviluppaw il-kooperazzjoni dwar l-agrikoltura u l-iżvilupp rurali. L-oqsma ta' kooperazzjoni li jistgħu jiġu żviluppati aktar jinkludu fost l-oħrajn:

a) il-politika agrikola u l-prospetti internazzjonali u agrikoli ġenerali;

b) il-possibilitajiet li jitneħħew l-ostakli għall-kummerċ tal-ħxejjex, tal-bhejjem, u tal-prodotti tagħhom;

c) il-politika dwar l-iżvilupp f'żoni rurali;

d) politika ta' kwalità għall-ħxejjex, u għall-bhejjem, u l-Indikazzjonijiet Ġeografiċi Protetti;

e) l-iżvilupp tas-suq u l-promozzjoni tar-relazzjonijiet kummerċjali internazzjonali;

f) żvilupp tal-agrikoltura sostenibbli.

Artikolu 30

Il-Baħar u s-Sajd

Il-Partijiet għandhom jinkoraġġixxu l-kooperazzjoni fejn jikkonċerna l-baħar u s-sajd, fuq livell bilaterali u multilaterali, partikolarment sabiex jitmexxew 'il quddiem l-iżvilupp u l-immaniġġjar sostenibbli u responsabbli tal-baħar u s-sajd. L-oqsma ta' kooperazzjoni jistgħu jinkludu:

a) l-iskambju ta' informazzjoni;

b) l-appoġġ għal politika sostenibbli u responsabbli fit-tul dwar il-baħar u s-sajd, inkluż il-konservazzjoni u l-immaniġġjar tar-riżorsi kostali u tal-baħar;

c) il-promozzjoni tal-isforzi sabiex jiġu evitati u miġġielda prattiċi ta' sajd illegali, mhux rappurtat u mhux kontrollat u

d) l-iżvilupp tas-suq u l-bini tal-kapaċità.

Artikolu 31

Is-Saħħa

1. Il-Partijiet qed jaqblu li jikkooperaw fis-settur tas-saħħa f'oqsma ta' interess reċiproku, bil-għan li jissaħħew attivitajiet fl-oqsma tar-riċerka, fil-ġestjoni tas-sistemi tas-saħħa, fin-nutrizzjoni, fil-farmaċetwiċi, fil-mediċina preventiva, mard serju li jittieħed bħalma huma l-influwenza tal-għasafar u dik pandemika, l-HIV/AIDS, is-SARS, kif ukoll mard li ma jitteħidx bħalma huwa l-kanċer, il-mard tal-qalb, korrimenti tat-traffiku u theddid ieħor għas-saħħa inkluż id-dipendenza fuq id-drogi.

2. Il-kooperazzjoni għandha ssir l-aktar permezz ta':

a) skambju ta' informazzjoni u esperjenzi fl-oqsma msemmija aktar 'il fuq;

b) programmi dwar l-epidemjoloġija, u d-deċentralizzazzjoni, il-finanzjament tas-saħħa, ir-responsabilizzazzjoni tal-komunità u l-amministrazzjoni tas-servizzi tas-saħħa;

c) il-bini tal-kapaċità permezz ta' għajnuna teknika u iżvilupp ta' programmi ta' taħriġ vokazzjonali;

d) programmi sabiex jitjiebu s-servizzi tas-saħħa, u sabiex jiġu appoġġjati attivitajiet relatati inkluż, fost l-oħrajn, it-tnaqqis fir-rati ta' mortalità ta' trabi u ommijiet.

Artikolu 32

L-Istatistika

Il-Partijiet jaqblu li jippromwovu, b'mod konformi mal-attivitajiet eżistenti dwar il-kooperazzjoni statistika bejn il-Komunità u l-ASEAN, l-armonizzazzjoni ta' metodi u prattika statistika inkluż il-ġbir u t-tixrid tal-istatistika, li tippermettilhom jużaw, fuq bażi reċiproka aċċettabbli, statistika dwar il-kummerċ ta' oġġetti u servizzi u, b'mod aktar ġenerali, dwar kwalunkwe qasam ieħor kopert b'dan il-Ftehim li huwa adatt għall-ipproċessar tal-istatistika, bħall-ġbir, l-analiżi u d-disseminazzjoni.

Artikolu 33

Il-Protezzjoni tad-Dejta Personali

1. Il-Partijiet qed jaqblu li jaħdmu f'dan il-qasam, bl-għan reċiproku li jtejbu l-livell ta' protezzjoni ta' dejta personali waqt li jikkunsidraw l-aħjar prattika internazzjonali, bħal dik prevista fil-Linji Gwida tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Kontroll tal-Fajls Kompjuterizzati b'Dejta Personali (ir-Riżoluzzjoni tal-Assemblea Ġenerali tan-NU 45/95 tal-14 ta' Diċembru 1990).

2. Il-kooperazzjoni dwar il-protezzjoni tad-dejta personali tista' tinkludi, *inter alia,* għajnuna teknika fil-forma ta' skambju ta' informazzjoni u ta' parir espert waqt li jiġu kkunsidrati l-liġijiet u r-regolamenti tal-Partijiet.

Artikolu 34

Migrazzjoni

1. Il-Partijiet jaffermaw mill-ġdid l-importanza tal-isforzi konġunti fil-ġestjoni tal-flussi migratorji bejn it-territorji tagħhom, u bil-ħsieb li tissaħħaħ il-kooperazzjoni dawn għandhom jistabbilixxu djalogu komprensiv fuq il-kwistjonijiet kollha relatati mal-migrazzjoni, inkluż il-migrazzjoni illegali, il-kuntrabandu u t-traffikar ta' persuni, kif ukoll il-protezzjoni ta' dawk li għandhom bżonn protezzjoni internazzjonali. L-aspetti ta' migrazzjoni għandhom ikunu inklużi fl-istrateġiji nazzjonali għall-iżvilupp ekonomiku u soċjali taż-żewġ Partijiet. Iż-żewġ Partijiet qed jaqblu li jirrispettaw il-prinċipji umanitarji sabiex jindirizzaw kwistjonijiet li jikkonċernaw il-migrazzjoni.

2. Il-kooperazzjoni bejn il-Partijiet għandha tkun b'mod konformi ma' valutazzjoni tal-ħtiġiet speċifiċi li ssir f'konsultazzjoni reċiproka bejn il-Partijiet u li tiġi implimentata skont il-leġiżlazzjoni rilevanti fis-seħħ tal-Partijiet. Il-kooperazzjoni, *inter alia,* għandha tiffoka fuq:

a) it-trattament tal-kawżi bażilari tal-migrazzjoni;

b) l-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni u l-prattiċi nazzjonali b'mod konformi mal-liġijiet internazzjonali rilevanti li japplikaw għaż-żewġ Partijiet u, b'mod partikolari, sabiex jiġi żgurat il-ħarsien tal-prinċipju tan-"non-refoulement";

c) punti identifikati bħala li huma ta' interess reċiproku fil-qasam tal-viżas, id-dokumenti tal-ivvjaġġar u l-ġestjoni tal-kontroll fuq il-konfini;

d) ir-regoli tad-dħul, kif ukoll id-drittijiet u l-istat tal-persuni li jiddaħħlu, it-trattament ġust u l-integrazzjoni ta' persuni barranin li jkunu qed jgħixu b'mod legali, l-edukazzjoni u t-taħriġ, miżuri kontra r-razziżmu u l-ksenofobija;

e) il-bini tal-kapaċità teknika u umana;

f) l-istabbiliment ta' politika effettiva u preventiva kontra l-migrazzjoni illegali, il-kuntrabandu u t-traffikar ta' persuni umani, inkluż metodi sabiex jikkumbattu netwerks ta' kuntrabandisti u ta' traffikanti u sabiex jipproteġu lill-vittmi ta' dan it-traffikar;

g) ir-ritorn, taħt kundizzjonijiet umani u dinjitużi, ta' persuni li jkunu qed jgħixu illegalment inkluż il-promozzjoni tar-ritorn volontarju tagħhom, u d-dħul mill-ġdid ta' dawn il-persuni skont il-paragrafu 3.

3. Fi ħdan il-qafas ta' kooperazzjoni sabiex tiġi evitata u kkontrollata l-immigrazzjoni illegali, u mingħajr preġudizzju għall-ħtieġa ta' protezzjoni għall-vittmi tat-traffikar ta' persuni umani, il-Partijiet qed jaqblu wkoll li:

a) jidentifikaw iċ-ċittadini allegati tagħhom u li jaċċettaw mill-ġdid kwalunkwe ċittadin tagħhom li jkun preżenti illegalment fit-territorju ta' Stat Membru jew fl-Indoneżja, fuq talba u mingħajr dewmien u formalitajiet żejda oħrajn ladarba tkun ġiet stabbilita n-nazzjonalità;

b) jfornu liċ-ċittadini li jkunu se jerġgħu jiġu aċċettati mill-ġdid bid-dokumenti tal-identità xierqa għal dawn l-għanijiet;

4. Il-Partijiet, fuq talba, jaqblu li jidħlu f'negozjati bil-ħsieb li jikkonkludu ftehim li jirregola l-obbligi speċifiċi għall-Partijiet dwar l-ammissjoni mill-ġdid, inkluż l-obbligu għall-ammissjoni mill-ġdid taċ-ċittadini rispettivi tagħhom u ta' ċittadini ta' pajjiżi oħra. Dan għandu jindirizza wkoll l-kwistjoni ta' persuni mingħajr ċittadinanza.

Artikolu 35

Il-Ġlieda Kontra l-Kriminalità Organizzata u l-Korruzzjoni

Il-Partijiet qed jaqblu li jikkooperaw u jikkontribwixxu sabiex jikkumbattu l-kriminalità organizzata, ekonomika u finanzjarja kif ukoll il-korruzzjoni b'mod konformi mal-obbligi internazzjonali reċiproċi tagħhom li hemm fis-seħħ f'dan il-qasam, inkluż kooperazzjoni effettiva fl-irkupru ta' assi jew fondi li jkunu ġejjin minn atti ta' korruzzjoni. Din id-dispożizzjoni ssawwar element essenzjali għal dan il-Ftehim.

Artikolu 36

Il-Kooperazzjoni fil-Ġlieda Kontra d-Drogi Illegali

1. Fi ħdan l-oqfsa legali rispettivi tagħhom il-Partijiet għandhom jikkooperaw sabiex jiżguraw metodu komprensiv u bilanċjat permezz ta' azzjoni effettiva u ta'

koordinazzjoni bejn l-awtoritajiet kompetenti inkluż mis-setturi tas-saħħa, tal-edukazzjoni, tal-infurzar tal-liġi inkluż is-servizzi doganali, soċjali, tal-ġustizzja u dawk tal-intern, u r-regolamenti tas-suq legali, bil-għan li jitnaqqsu sakemm huwa possibbli l-forniment, it-traffikar u d-domanda ta' drogi illegali kif ukoll l-impatt tagħhom fuq il-vittmi tad-droga u fuq is-soċjetà ġenerali, u sabiex ikun hemm prevenzjoni aktar effettiva kontra t-tagħwiġ fil-forniment ta' prekursuri kimikali li jintużaw għall-produzzjoni illegali ta' drogi narkotiċi u sustanzi psikotropiċi.

2. Il-Partijiet għandhom jaqblu dwar il-mezzi ta' kooperazzjoni sabiex jinkisbu dawn l-għanijiet. L-azzjonijiet għandhom ikunu bbażati fuq prinċipji miftiehma b'mod komuni skont il-konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti, id-Dikjarazzjoni Politika u d-Dikjarazzjoni Speċjali dwar il-prinċipji ta' gwida rigward it-tnaqqis fid-domanda għad-drogi, li ġew approvati mis-Sessjoni Speċjali dwar id-Drogi tal-Għoxrin Assemblea Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti f'Ġunju 1998.

3. Il-kooperazzjoni bejn il-Partijiet tista' tinkludi skambji ta' opinjonijiet dwar l-oqfsa leġiżlattivi u l-aħjar prattika, kif ukoll għajnuna teknika u amministrattiva fl-oqsma li ġejjin: il-prevenzjoni u t-trattament tal-abbuż mid-drogi, li jkopru skala wiesgħa ta' modalitajiet inkluż it-tnaqqis fil-periklu relatat mal-abbuż tad-drogi; ċentri ta' informazzjoni u monitoraġġ; it-taħriġ tal-impjegati; riċerka relatata mad-drogi; il-kooperazzjoni ġudizzjarja u tal-pulizija u l-prevenzjoni kontra t-tagħwiġ fil-forniment ta' prekursuri kimikali li jintużaw għall-manifattura illegali ta' drogi narkotiċi u sustanzi psikotropiċi. Il-Partijiet jistgħu jiftiehmu li jinkludu oqsma oħrajn.

4. Il-Partijiet jistgħu jikkooperaw li jippromwovu politiki ta' żvilupp alternattiv u sostenibbli li jkollhom l-għan li jnaqqsu sakemm ikun possibbli l-kultivazzjoni ta' drogi illegali, b'mod partikolari l-kannabis.

Artikolu 37

Il-Kooperazzjoni fil-Ġlieda Kontra l-Ħasil ta' Flus

1. Il-Partijiet qed jaqblu dwar il-ħtieġa li jaħdmu flimkien u li jikkooperaw sabiex jiġi evitat l-użu tas-sistemi finanzjarji tagħhom sabiex isir ħasil mill-qligħ fuq l-attivitajiet kriminali kollha bħalma huma t-traffikar tad-drogi u l-korruzzjoni.

2. Iż-żewġ Partijiet qed jaqblu li jikkooperaw rigward għajnuna teknika u amministrattiva bil-għan li jiġu żviluppati u implimentati regolamenti u l-iffunzjonar effettiv ta' mekkaniżmi sabiex jikkumbattu l-ħasil ta' flus u l-iffinanzjar tat-terroriżmu, inkluż l-irkupru ta' assi jew fondi li jkunu ġejjin minn profitti fuq atti kriminali.

3. Il-kooperazzjoni għandha tippermetti l-iskambju tal-informazzjoni rilevanti fi ħdan il-qafas tal-leġiżlazzjonijiet rispettivi u l-adozzjoni ta' standards xierqa sabiex jiġu miġġielda l-ħasil ta' flus u l-finanzjament tat-terroriżmu, liema standards ikunu ekwivalenti għal dawk adottatu mill-Komunità u l-entitajiet internazzjonali rilevanti li jaħdmu f'dan il-qasam, bħalma huma t-Task Force ta' Azzjoni Finanzjarja dwar il-Ħasil ta' Flus (FATF).

Artikolu 38

Is-Soċjetà Ċivili

1. Il-Partijiet jirrikonoxxu r-rwol u l-kontribuzzjoni potenzjali ta' soċjetà ċivili organizzata, speċjalment tal-akkademiċi, fil-proċess ta' djalogu u ta' kooperazzjoni taħt dan il-Ftehim u qed jaqblu li jippromwovu djalogu effettiv mas-soċjetà ċivili organizzata kif ukoll il-parteċipazzjoni effettiva tagħha.

2. B'mod konformi ma' prinċipji demokratiċi u mal-liġijiet u mar-regolamenti ta' kull Parti, is-soċjetà ċivili organizzata tista':

a) tipparteċipa fil-proċess tat-tfassil ta' politika fuq livell nazzjonali;

b) tkun infurmata dwar u tipparteċipa fil-konsultazzjonijiet dwar strateġiji ta' żvilupp u ta' kooperazzjoni kif ukoll dwar politiki settorjali, partikolarment f'dawk l-oqsma li jikkonċernawhom, inkluż l-istadji kollha tal-proċess tal-iżvilupp;

c) timmaniġġja b'mod trasparenti kwalunkwe riżors finanzjarju li jiġi allokat lilhom sabiex jiġu appoġġjati l-attivitajiet tagħhom,

d) tipparteċipa fl-implimentazzjoni ta' programmi ta' kooperazzjoni, inkluż il-bini tal-kapaċità, fl-oqsma li jikkonċernawhom.

Artikolu 39

Kooperazzjoni dwar il-Modernizzazzjoni tal-Istat u l-Amministrazzjoni Pubblika

Il-Partijiet, fuq il-bażi tal-valutazzjoni tal-ħtiġiet speċifiċi li saret permezz ta' konsultazzjoni reċiproka, qed jaqbu li jikkooperaw bl-għan li jimmodernizzaw l-amministrazzjoni pubblika tagħhom, billi inter alia:

a) itejbu l-effiċjenza organizzazzjonali;

b) iżidu l-effikaċja tal-istituzzjonijiet fil-prestazzjoni tas-servizz;

c) jiżguraw l-amministrazzjoni trasparenti tar-riżorsi pubbliċi u r-responsabbiltà;

d) itejbu l-qafas legali u istituzzjonali;

e) jibnu l-kapaċitajiet għat-tfassil u l-implimentazzjoni tal-politika (il-prestazzjoni tas-servizz pubbliku, il-kompożizzjoni u l-eżekuzzjoni tal-baġit, l-anti-korruzzjoni);

f) isaħħu s-sistemi ġudizzjarji;

g) itejbu l-mekkaniżmi u l-aġenziji tal-infurzar tal-liġi.

Artikolu 40

Il-Mezzi ta' Kooperazzjoni

1. Il-Partijiet qed jaqblu li jagħmlu disponibbli r-riżorsi xierqa, inklużi l-mezzi finanzjarji, sakemm jippermettu r-riżorsi u r-regolamenti rispettivi tagħhom, sabiex jilħqu l-għanijiet ta' kooperazzjoni stabbiliti f'dan il-Ftehim.

2. Il-Partijiet għandhom jinkoraġġixxu lill-Bank Ewropew għall-Investiment sabiex ikompli bl-operazzjonijiet tiegħu fl-Indoneżja, b'mod konformi mal-proċeduri u mal-kriterji ta' finanzjament tiegħu u mal-liġijiet u mar-regolamenti tal-Indoneżja.

TITOLU VI

IL-QAFAS ISTITUZZJONALI

Artikolu 41

Kumitat Konġunt

1. Il-Partijiet jaqblu li jistabbilixxu taħt dan il-Ftehim Kumitat Konġunt, magħmul minn rappreżentanti taż-żewġ naħat fuq l-ogħla livell possibbli, li l-kompiti tiegħu għandhom ikunu li:

a) jiżgura l-iffunzjonar proprju u l-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim;

b) jistabbilixxi prijoritajiet rigward l-għanijiet ta' dan il-Ftehim;

c) isolvi d-differenzi li jinqalgħu fl-applikazzjoni jew fl-interpretazzjoni ta' dan il-Ftehim;

d) jagħmel rakkomandazzjonijiet lill-Partijiet firmatarji għal dan il-Ftehim sabiex jippromwovu l-finijiet tal-Ftehim u, fejn ikun meħtieġ, sabiex isolvu kwalunkwe nuqqas ta' qbil li jista' jkun hemm fl-applikazzjoni jew fl-interpretazzjoni ta' dan il-Ftehim.

2. Il-Kumitat Konġunt għandu normalment jiltaqa' mhux inqas minn kull sentejn fl-Indoneżja u fi Brussell alternattivament, f'data li tiġi ffissata bi ftehim reċiproku. Laqgħat straordinarji tal-Kumitat Konġunt jistgħu jsiru bi ftehim bejn il-Partijiet. Il-Kumitat Konġunt għandu jitmexxa b'mod alternattiv minn kull waħda mill-Partijiet. L-aġenda għal-laqgħat tal-Kumitat Konġunt għandha tiġi stabbilita bi ftehim bejn il-Partijiet.

3. Il-Kumitat Konġunt jista' jistabbilixxi gruppi ta' ħidma speċjalizzati sabiex jgħinuh fil-prestazzjoni tal-kompiti tiegħu. Dawn il-gruppi ta' ħidma għandhom jagħmlu rapporti dettaljati dwar l-attivitajiet tagħhom li jiġu sottomessi lill-Kumitat Konġunt f'kull waħda mil-laqgħat tiegħu.

4. Il-Partijiet qed jaqblu li għandu jkun ukoll il-kompitu tal-Kumitat Konġunt li jiżgura l-iffunzjonar proprju ta' kwalunkwe ftehim settorjali jew protokoll li jiġi konkluż jew li jkun se jiġi konkluż bejn il-Komunità u l-Indoneżja.

5. Il-Kumitat Konġunt għandu jadotta r-regoli ta' proċedura tiegħu għall-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim.

TITOLU VII

ID-DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

Artikolu 42

Il-Klawżola dwar Żviluppi Futuri

1. Il-Partijiet jistgħu b'kunsens reċiproku jemendaw, jirrevedu, u jespandu dan il-Ftehim bil-ħsieb li jsaħħu l-livell ta' kooperazzjoni, inkluż billi jsaħħuh bi ftehimiet jew protokolli li jikkonċernaw setturi jew attivitajiet speċifiċi.

2. Rigward l-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim, iż-żewġ Partijiet jistgħu jressqu suġġerimenti sabiex iwessgħu l-ambitu tal-kooperazzjoni, waqt li jikkunsidraw l-esperjenza li tkun inkisbet fl-applikazzjoni tiegħu.

Artikolu 43

Ftehimiet Oħrajn

1. Mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet rilevanti tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, la dan il-Ftehim u lanqas kwalunkwe azzjoni li tittieħed bis-saħħa tiegħu m'għandha taffettwa b'xi mod is-setgħat tal-Istati Membri sabiex iwettqu attivitajiet ta' kooperazzjoni bilaterali mal-Indoneżja jew sabiex jikkonkludu, fejn xieraq, ftehimiet ġodda ta' sħubija u ta' kooperazzjoni mal-Indoneżja.

2. Dan il-Ftehim m'għandux jaffettwa l-applikazzjoni tal-obbligi li jkunu ttieħdu mill-Partijiet rispettivi f'relazzjoni ma' partijiet terzi.

Artikolu 44

Ir-Riżoluzzjoni tat-Tilwim

1. Kull Parti tista' tirreferi lill-Kumitat Konġunt kwalunkwe diverġenza fl-applikazzjoni jew fl-interpretazzjoni ta' dan il-Ftehim.

2. Il-Kumitat Konġunt għandu jittratta d-diverġenzi b'mod konformi mal-Artikolu 41(1)(c) u (d).

3. Jekk waħda mill-Partijiet ikun jidhrilha li l-Parti l-oħra tkun naqset milli tilħaq kwalunkwe wieħed mill-obbligi tagħha taħt dan il-Ftehim hija tista' tieħu azzjoni xierqa. Qabel ma tagħmel hekk, ħlief f'każijiet ta' urġenza partikolari, din għandha tippreżenta lill-Kumitat Konġunt bl-informazzjoni rilevanti kollha meħtieġa sabiex tiġi eżaminata s-sitwazzjoni fid-dettal, bil-għan li tinstab soluzzjoni aċċettabbli għall-Partijiet.

4. Il-Partijiet jaqblu li għall-finijiet tal-interpretazzjoni korretta u l-applikazzjoni prattika ta' dan il-ftehim, it-terminu "każijiet ta' urġenza partikolari" inkluż fil-paragrafu 3 ifisser każijiet ta' ksur materjali tal-Ftehim minn waħda mill-Partijiet. Ksur materjali jikkonsisti fi:

(i) nuqqas ta' rikonoxximent tal-Ftehim li ma jkunx sanzjonat mir-regoli ġenerali tad-dritt internazzjonali, jew

(ii) il-ksur ta' elementi essenzjali tal-Ftehim, stipulati fl-Artikoli 1(1), 3(2) u 35.

5. Fl-għażla tal-azzjonijiet, għandha tingħata prijorità lil dawk li jiddisturbaw l-inqas l-iffunzjonar ta' dan il-Ftehim. Dawn l-azzjonijiet għandhom jiġu notifikati

immedjatament lill-Parti l-oħra u għandhom ikunu s-suġġett ta' konsultazzjonijiet li jsiru fi ħdan il-Kumitat Konġunt jekk il-Parti l-oħra titlob hekk.

Artikolu 45

Il-Faċilitajiet

Sabiex tiġi faċilitata l-kooperazzjoni fil-qafas ta' dan il-Ftehim, iż-żewġ Partijiet qed jaqblu li jagħtu l-faċilitajiet meħtieġa lill-esperti u lill-uffiċjali awtorizzati kif xieraq li jkunu involuti sabiex jimplimentaw il-kooperazzjoni għall-prestazzjoni tal-funzjonijiet tagħhom, b'mod konformi mar-regoli interni u mar-regolamenti taż-żewġ Partijiet.

Artikolu 46

Applikazzjoni Territorjali

Dan il-Ftehim għandu japplika għat-territorju li fih it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea japplika taħt il-kundizzjonijiet stabbiliti f'dak it-Trattat, min-naħa waħda, u għat-territorju tal-Indoneżja, min-naħa l-oħra.

Artikolu 47

Definizzjoni tal-Partijiet

Għall-finijiet ta' dan il-Ftehim, 'il-Partijiet' għandha tfisser il-Komunità jew l-Istati Membri tagħha jew il-Komunità u l-Istati Membri tagħha, b'mod konformi mas-setgħat rispettivi tagħhom, min-naħa waħda, u r-Repubblika tal-Indoneżja, min-naħa l-oħra.

Artikolu 48

Id-Dħul fis-Seħħ u l-Perjodu

1. Dan il-Ftehim għandu jidħol fis-seħħ fl-ewwel jum tax-xahar ta' wara d-data li fiha l-aħħar Parti tkun innotifikat lill-oħra dwar il-konklużjoni tal-proċeduri legali meħtieġa għal dan il-għan.

2. Dan il-Ftehim jibqa' validu għal perjodu ta' ħames snin. Dan għandu jiġi estiż b'mod awtomatiku għal perjodi suċċessivi oħra ta' sena, sakemm waħda mill-Partijiet ma tinnotifikax lill-oħra bil-miktub, sa sitt xhur qabel it-tmiem ta' kwalunkwe perjodu ta' sena sussegwenti, dwar l-intenzjoni tagħha li ma testendix dan il-Ftehim.

3. Kwalunkwe emenda għal dan il-Ftehim għandha ssir bi ftehim bejn il-Partijiet. Kwalunkwe emenda għandha ssir effettiva biss wara li l-aħħar Parti tkun innotifikat lill-oħra li l-formalitajiet kollha meħtieġa jkunu ġew kompletati.

4. Dan il-Ftehim jista' jiġi terminat minn waħda mill-Partijiet permezz ta' avviż bil-miktub tar-rinunzja lill-Parti l-oħra. It-terminazzjoni tidħol fis-seħħ sitt xhur wara li l-Parti l-oħra tkun irċeviet in-notifika.

Artikolu 49

In-Notifika

In-notifika għandha tintbagħat lis-Segretarju-Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u lill-Ministru tal-Affarijiet Barranin tar-Repubblika tal-Indoneżja, rispettivament.

Artikolu 50

Test Awtentiku

Dan il-Ftehim ġie mitkub bil-lingwa Bulgara, Ċeka, Daniża, Olandiża, Ingliża, Estonjana, Finlandiża, Franċiża, Ġermaniża, Griega, Ungeriża, Taljana, Latvjana, Litwana, Maltija, Pollakka, Portugiża, Rumena, Slovena, Spanjola, Żvediża, Slovakka u Indoneżjana, b'kull wieħed minn dawn it-testi jkunu ugwalment awtentiċi.

Magħmul f'żewġ oriġinali fi …… [il-post] f'dan …….. il-jum ta' [ix-xahar] fis-sena Elfejn u …

Il-Komunità Ewropea Ir-Repubblika tal-Indoneżja

Ir-Renju tal-Belġju

Ir-Repubblika tal-Bulgarija

Repubblika Ċeka

Ir-Renju tad-Danimarka

Ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja

Ir-Repubblika tal-Estonja

Ir-Repubblika Ellenika

Ir-Renju ta' Spanja

Ir-Repubblika Franċiża

L-Irlanda

Ir-Repubblika Taljana

Ir-Repubblika ta’ Ċipru

Ir-Repubblika tal-Latvja

Ir-Repubblika tal-Litwanja

Il-Gran Dukat tal-Lussemburgu

Ir-Repubblika tal-Ungerija

Ir-Repubblika ta’ Malta

Ir-Renju tal-Olanda

Ir-Repubblika tal-Awstrija

Ir-Repubblika tal-Polonja

Ir-Repubblika Portugiża

Ir-Rumanija

Ir-Repubblika tas-Slovenja

Ir-Repubblika Slovakka

Ir-Repubblika tal-Finlandja

Ir-Renju tal-Iżvezja

Ir-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta’ Fuq

Att Finali

Il-Plenipotenzjarji ta'

IL-KOMUNITÀ EWROPEA, minn hawn ’il quddiem imsejħa ‘il-Komunità’

Kif ukoll

IR-RENJU TAL-BELĠJU,

IR-REPUBBLIKA TAL-BULGARIJA,

IR-REPUBBLIKA ĊEKA,

IR-RENJU TAD-DANIMARKA,

IR-REPUBBLIKA FEDERALI TAL-ĠERMANJA,

IR-REPUBBLIKA TAL-ESTONJA,

IR-REPUBBLIKA ELLENIKA,

IR-RENJU TA’ SPANJA,

IR-REPUBBLIKA FRANĊIŻA,

L-IRLANDA,

IR-REPUBBLIKA TALJANA,

IR-REPUBBLIKA TA’ ĊIPRU,

IR-REPUBBLIKA TAL-LATVJA,

IR-REPUBBLIKA TAL-LITWANJA,

IL-GRAN DUKAT TAL-LUSSEMBURGU,

IR-REPUBBLIKA TAL-UNGERIJA,

IR-REPUBBLIKA TA’ MALTA,

IR-RENJU TAL-OLANDA,

IR-REPUBBLIKA TAL-AWSTRIJA,

IR-REPUBBLIKA TAL-POLONJA,

IR-REPUBBLIKA PORTUGIŻA,

IR-RUMANIJA,

IR-REPUBBLIKA TAS-SLOVENJA,

IR-REPUBBLIKA SLOVAKKA,

IR-REPUBBLIKA TAL-FINLANDJA,

IR-RENJU TAL-IŻVEZJA,

IR-RENJU UNIT TAL-GRAN BRITTANJA U L-IRLANDA TA' FUQ,

Il-Partijiet Kontraenti għat-Trattat li jistabblixxi l-Komunità Ewropea u t-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, minn hawn 'il quddiem imsejħa l-'Istati Membri'

min-naħa waħda, u

IR-REPUBBLIKA TAL-INDONEŻJA

min-naħa l-oħra,

li ltaqgħu fi (...) fid-data tat-(...) għall-iffirmar tal-Ftehim Kwadru dwar Sħubija komprensiva u Kooperazzjoni bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, fuq naħa, u r-Repubblika tal-Indoneżja, fuq in-naħa l-oħra, adottaw il-Ftehim Kwadru dwar Sħubija Komprensiva u Kooperazzjoni.

Il-plenipotenzjarji tal-Istati Membri u l-plenipotenzjarju tar-Repubblika tal-Indoneżja jieħdu nota tad-Dikjarazzjoni Unilaterali segwenti mill-Komunità Ewropea:

"Id-disposizzjonijiet ta' dan il-Ftehim li jagħqu fl-iskop tat-Taqsima III, Titolu IV tat-Trattat li jistabilixxi l-Komunità Ewropea jorbtu lir-Renju Unit u l-Irlanda bħala Partijiet Kontraenti separati, u mhux bħala parti mill-Komunità Ewropea, sakemm ir-Renju Unit jew l-Irlanda (skont kif ikun l-każ) jinnotifikaw lir-Repubblika tal-Indoneżja li intrabtu bħala parti mill-Komunità Ewropea skont il-Protokoll dwar il-posizzjoni tar-Renju Unit u l-Irlanda anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea. *L-istess japplika għad-Danimarka, skont il-Protokoll anness ma' dawk it-Trattati dwar il-posizzjoni tad-Danimarka."*

Magħmul fi (...), fi (...)

Il-Komunità Ewropea Ir-Repubblika tal-Indoneżja

Ir-Repubblika tal-Bulgarija

Ir-Renju tal-Belġju

Repubblika Ċeka

Ir-Renju tad-Danimarka

Ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja

Ir-Repubblika tal-Estonja

Ir-Repubblika Ellenika

Ir-Renju ta’ Spanja

Ir-Repubblika Franċiża

L-Irlanda

Ir-Repubblika Taljana

Ir-Repubblika ta’ Ċipru

Ir-Repubblika tal-Latvja

Ir-Repubblika tal-Litwanja

Il-Gran Dukat tal-Lussemburgu

Ir-Repubblika tal-Ungerija

Ir-Repubblika ta’ Malta

Ir-Renju tal-Olanda

Ir-Repubblika tal-Awstrija

Ir-Repubblika tal-Polonja

Ir-Repubblika Portugiża

Ir-Rumanija

Ir-Repubblika tas-Slovenja

Ir-Repubblika Slovakka

Ir-Repubblika tal-Finlandja

Ir-Renju tal-Iżvezja

Ir-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta’ Fuq